

DEPARTEMENT LANDBOUW & VISSERIJ

Vlaamse overheid
Koning Albert II-laan 35 bus 40
1030 BRUSSEL
T 02 552 77 05
F 02 552 77 01
www.vlaanderen.be

Veelgestelde vragen: Maatregelen op grasland - Lunchwebinar 2023

MAATREGELEN OP GRASLAND

////////////////////////////////////
De huidige informatie is gebaseerd op het goedgekeurd Vlaams GLB-Strategisch Plan en op de door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde besluiten. De Vlaamse besluitvorming is echter nog niet definitief.

1. ALGEMEEN

1.1 Ik ben pensioengerechtigde landbouwer en heb een bedrijf van 7 ha gras-en bouwland samen. Moet ik voldoen aan de verplichtingen binnen de conditionaliteit als ik afzie van alle subsidies?

Veel verplichtingen binnen de conditionaliteit zijn gebaseerd op andere, bestaande wetgeving (bv. natuurwetgeving, mestwetgeving, dierenwelzijn, ...) Ook als u geen subsidies meer aanvraagt, moet u als landbouwer aan deze verplichtingen blijven voldoen.

1.2 Melkveehouders hebben in hoofdzaak de teelten gras en mais. Door de verplichte gewasrotatie op bouwland, in dit geval mais, zal er mogelijks de volgende jaren veel gras moeten worden gescheurd om maïs op de telen. Hoe is de gewasrotatie opgevat?

Op perceelsniveau mag u maximaal drie jaar na elkaar dezelfde hoofdteelt inzaaien. De hoofdteelten vanaf 2022 worden daarbij in aanmerking genomen. Dat wil zeggen dat bij behoud van dezelfde hoofdteelt in 2022, 2023 en 2024 u ten vroegste in 2025 een teelt uit een andere gewasgroep op het perceel moet inzaaien. Hiermee houdt u best rekening bij de teeltkeuze in 2023 en 2024 door alternatieve teelten voor maïs op bouwland in te zaaien.

Daarnaast zorgt u er vanaf 2024 op bedrijfsniveau voor dat u elk jaar op minimaal een derde van uw bouwlandareaal, gewasrotatie toepast door:

- * Ofwel een andere hoofdteelt te telen dan het voorgaande jaar;
- * Ofwel na de hoofdteelt van het voorgaande jaar een nateelt aan te houden die minstens twaalf weken op het perceel aanwezig moet blijven en die tot een andere gewassoort behoort dan de hoofdteelt van het betrokken jaar;
- * Aangezien bouwlandpercelen met meerjarige gewassen, grassen en andere kruidachtige voedergewassen of braakliggend land niet hoeven te roteren, worden deze percelen hier niet meegeteld. Tijdelijke graslanden zijn in de gangbare teeltrotatie opgenomen.

Het omzetten van blijvend grasland naar bouwland om mais in te zaaien houdt het risico in dat het areaal blijvend grasland op Vlaams niveau te sterk daalt waardoor de drempel van maximaal 3% ratiotaling overschreden wordt. In dat geval komt er een totaalverbod op het omzetten van blijvend grasland en zullen bedrijven die in de voorgaande jaren blijvend grasland hebben omgezet een herinzaaiverplichting opgelegd krijgen.

1.3 Gaat het e-loket melden als ik niet te combineren maatregelen toch aangeef?

Hiervoor is in een melding voorzien.

1.4 De gewasrotatie geldt toch niet voor gras- en grasachtigen zoals grasklaver en dergelijke?

Percelen met meerjarige gewassen, grassen en andere kruidachtige voedergewassen of braakliggend land zijn vrijgesteld van de toepassing van de norm gewasrotatie. Percelen met blijvende grasland vallen niet onder bouwland en moeten dus ook niet voldoen aan gewasrotatie.

1.5 Wat is de impact op de voorwaarde behoud blijvend grasland bij de steun duurzame zoogkoeienhouderij als de weide reeds vorig jaar gescheurd werd en met wintergerst werd ingezaaid?

U kan voorbeelden vinden in de opname zoogkoeienhouderij <https://www.vlaamsruraalnetwerk.be/glb-2023-2027/presentaties-infosessies-glb-2023-2027>. Gezien het perceel al sinds vorig jaar niet meer beschouwd wordt als blijvend grasland omwille van de inzaai van de nateelt, is er geen invloed op de steun duurzame zoogkoeienhouderij.

2. GLMC1 – GRASLAND RATIO

2.1 De herinzaaiverplichting van blijvend grasland (BG) kan toch maar komen indien meer dan 1 jaar géén grasteelt is?

Als er een andere teelt dan gras komt op het perceel (als nateelt of als hoofdteelt), dan wordt dit gezien als het omzetten van blijvend grasland en is er een herinzaaiverplichting bij overschrijding van de drempel van maximaal 3% ratiotaling. Het is ook mogelijk dat er in praktijk minder dan 1 jaar geen grasteelt is.

2.2 Wanneer je blijvend grasland moet terug herinzaaien omdat de 3% overschreden is, mag je dat op een ander perceel binnen het bedrijf doen?

Herinzaai mag inderdaad gebeuren op andere percelen binnen uw bedrijf. U kan zelfs een perceel met tijdelijk grasland aanduiden als vervangend perceel blijvend grasland. Die percelen moeten dan wel minstens een periode van vijf jaar grasland volmaken.

2.3 Kan die uitzondering voor het herinzaaien van blijvend grasland ook gelden voor de vrijwillige overeenkomsten van de voorbije jaren van grasklaver?

Op het ogenblik dat er een herinzaaiverplichting is, zal er een vrijstelling voor herinzaai komen voor bepaalde vrijwillige maatregelen. Deze vrijstelling voor herinzaai bij bepaalde vrijwillige maatregelen zal niet gelden voor maatregelen die net tot doel hebben om meer blijvend grasland te creëren zoals de AMKM van tijdelijk naar blijvend grasland. Voorbeelden waar deze vrijstelling tot herinzaai wel gelden zijn bv. de ecoregelingen bufferstroken en ecologisch beheerd grasland. Voor de agromilieuklimaatmaatregel vlinderbloemigen (o.m. grasklaver) uit het vorige GLB geldt deze vrijstelling enkel voor percelen die nog geen blijvend grasland waren op het moment dat de maatregel een eerste keer op het betreffende perceel aangegeven werd.

2.4 Kan ik na het beëindigen van mijn beheersovereenkomst (grasland), grasklaver inzaaien? Vervolgens deze teelt gedurende 3 jaar aanhouden en daarna maïs zaaien zonder dat dit dan blijvend grasland wordt. Of moet ik na het beëindigen van mijn beheersovereenkomst direct een andere teelt dan gras inzaaien om geen blijvend grasland te creëren?

Indien het perceel nog geen blijvend grasland was voor de beheersovereenkomst en het eerste jaar na de beheersovereenkomst wordt grasklaver ingezaaid, dan is dit perceel blijvend grasland. Indien u hier de agromilieuklimaatmaatregel voor meerjarige eiwitteelten wil afsluiten, kan dit niet omdat u deze alleen kan afsluiten op percelen die in de voorgaande 2 jaren én in het jaar zelf bouwland waren.

Op het einde van de beheersovereenkomst is dat perceel blijvend grasland geworden. Percelen of delen ervan die door de beheersovereenkomst blijvend grasland geworden zijn, zullen indien omgezet in het jaar na het beëindigen van de beheersovereenkomst, wel vrijgesteld zijn van een herinzaaiverplichting bij overschrijding van de 3% ratiotaling.

2.5 Stel: landbouwer A scheurt een perceel blijvend grasland in 2023. In 2024 gaat het perceel over naar een andere niet-actieve landbouwer (landbouwer B)

1) In 2024 is de 3% overschreden, wie moet terug inzaaien?

2) in 2023 is de 3% overschreden, wie moet terug inzaaien (want wellicht maar herinzaai vanaf 2024)? Hoe gebeurt de opvolging bij overdracht van gronden?

3) bij een herinzaaiverplichting: zijn er overdrachten mogelijk tussen landbouwers?

1) Als de ratio in 2024 wordt overschreden, wordt gekeken welke landbouwers de voorbije jaren grasland omgezet hebben. Deze landbouwer (A) moet opnieuw grasland inzaaien.

2) Als de ratio in 2023 is overschreden, zal landbouwer A aangeschreven worden om her in te zaaien.

3) Er zijn geen overdrachten van herinzaaiverplichting mogelijk. De landbouwers die omgezet hebben, moet zelf op hun eigen bedrijf gras herinzaaien of een oppervlakte tijdelijk grasland aanduiden dat dan aangehouden moet worden als blijvend grasland.

2.6 Als ik een perceel blijvend grasland verlies, moet ik dan een ander perceel van mijn areaal inzaaien in de plaats?

Er is geen individueel referentieareaal blijvende grasland (ira) op bedrijfsniveau. Als op Vlaams niveau de drempel van maximaal 3% ratiotaling overschreden wordt, komt er een herinzaaiplicht voor de landbouwers die blijvend grasland hebben omgezet.

2.7 Mag blijvend grasland opnieuw ingezaaid worden met gras?

Blijvend grasland kan opnieuw ingezaaid of doorgezaaid worden als de wetgeving dit toelaat. Zo kan dat bijvoorbeeld niet bij historische permanente graslanden waar op basis van de natuurwetgeving er een verbod op het wijzigen van de vegetatie van toepassing is.

2.8 BG5: in 2023 wordt na de hoofdteelt gras een nateelt wintertarwe ingezaaid: stempel BG vervalt dan in 2024?

Het wordt vanaf 2023 al niet meer beschouwd als blijvend grasland.

In 2023 heeft het namelijk nog BG 5 statuut, dus is het nog bouwland (tijdelijk grasland); door de inzaai van de nateelt wintertarwe is het geen volledige 5 jaar uit de rotatie genomen, en krijgt het geen statuut BG; als je in 2024 mais inzaait, dan wordt het perceel in 2024 wel beschouwd als een omgezet perceel BG, want het is effectief 5 jaar grasland geweest.

2.9 Ik heb alleen nog blijvend grasland doordat ik de afgelopen jaren verbintenissen vlinderbloemigen had op veel percelen. Welke maatregelen kan ik nog nemen?

U komt eventueel in aanmerking voor de maatregel ecologisch beheerd grasland en de maatregel behoud van meerjarig grasland.

2.10 Stel je scheurt 10 are blijvend grasland, kan er ook een inzaaiverplichting volgen?

Ja, ook voor 10 are kan er een inzaaiverplichting volgen.

2.11 Wat als je een perceel van 6 ha blijvend grasland hebt en je scheurt daarvan 2 ha?

Als er een herinzaaiverplichting komt, krijgt u een inzaaiverplichting voor 2 ha.

3. ER ECOLOGISCH BEHEERD GRASLAND

3.1 Ecologisch beheerd grasland, bemest met 170 kg dierlijke stikstof zonder bemesting met kunstmest, maar wel met bemesting met digestaat mestbanknummer 710 dus plantaardig, is dat mogelijk?

Dat kan aangezien het niet om kunstmest gaat, op voorwaarde uiteraard dat de geldende bemestingsnormen gerespecteerd blijven. We kijken namelijk naar de definitie VLM voor kunstmest.

4. ER MEERJARIG GRASLAND

4.1 Behoud meerjarig grasland: hoe kan een landbouwer zien hoe lang een perceel reeds blijvend grasland is? Het e-loket gaat voorlopig maar 4 jaar terug. Zal dit uitgebreid worden naar 15 jaar?

Binnen het e-loket zal dit via een specifiek attribuut MG zichtbaar worden. Dit zal niet beschikbaar zijn bij het opengaan van de verzamelaanvraag maar tijdens de indieningsperiode aangeboden worden.

4.2 Bij de ecoregeling meerjarig grasland en de AMKM tijdelijk naar blijvend grasland is er een voorwaarde om uw andere percelen blijvend grasland te behouden. Mag ik vernieuwen? Wat wordt daar juist onder verstaan? Als ik bv. een perceel blijvend grasland kwijt geraak aan een andere landbouwer, en die scheurt dat, ben ik dan nog in orde?

De percelen blijvend grasland van het bedrijf waar de ecoregeling niet wordt op afgesloten, mogen wel vernieuwd worden, ook via ploegen. Ze moeten evenwel grasland blijven, ook als ze door een andere landbouwer zouden aangegeven worden.

5. AMKM MEERJARIGE ECOTEELTEN

5.1 Ik heb een grasland dat de afgelopen 8 jaren grasklaver was en nu onder blijvend grasland valt. Ik wil dat nu herinzaaien met grasklaver. Kom ik in aanmerking voor de grasklaver premie?

Neen. De maatregel meerjarige eiwitteelten kan enkel toegepast worden op bouwland. Niet op blijvend grasland.

5.2 Ik heb percelen waarop ik een AMKM vlinderbloemigen- grasklaver verbintenis had afgesloten die vorig jaar is afgelopen. De percelen zijn nu blijvend grasland. Wat zijn nu nog de mogelijkheden voor subsidies?

Op dergelijke percelen kan u eventueel de ecoregeling 'Behoud meerjarig grasland' of 'Ecologisch beheerd grasland' toepassen.

5.3 Mag er incarnaatklaver gebruikt worden i.p.v. gewone witte of rode klaver?

Incarnaatklaver is éénjarig, soms 2-jarig. We mikken hier op een meerjarige maatregel. U kan naast de minimale hoeveelheid witte en/of rode klaver natuurlijk wel extra klaver inzaaien bv incarnaatklaver.

5.4 Wat is het voordeel om een bestaande verbintenis vlinderbloemige verder te zetten? Zijn er voordelen t.o.v. een nieuwe verbintenis?

Dit kan interessant zijn voor percelen met grasklaver die zeer recent zijn aangelegd: deze bestaande grasklaverpercelen moeten dan niet opnieuw worden ingezaaid.

5.5 Is het subsidiebedrag 450 euro/ha als ik mijn bestaande verbintenis vlinderbloemige – grasklaver wens verder te zetten?

Nee, bij voortzetting van de verbintenis wordt het bedrag ook 230 €/ha.

5.6 Kan je een AMKM graskruidenmengsel aanvragen voor 2023 na oogst wintergraan?

Het moet gaan over een hoofdteelt. U kan inzaaien in het najaar en dan kan dat in 2024 wel meetellen voor de maatregel.

Na de oogst van wintergraan in 2023, kan het graskruidenmengsel nog ingezaaid worden in 2023 om in 2024 steun aan te vragen voor graskruidenmengsel.